

Mansfield obnavlja zahtevo po vojaškem umiku ZDA iz Evrope

Vodnik demokratske večine v Senatu Mike Mansfield se po svoji poti po Evropi zavzema znova za postopni vojaški umik ZDA iz Evrope.

WASHINGTON, D.C. — Sen. Mike Mansfield, vodnik demokratske večine v Senatu je preprčan, da je čas mrzle vojne minil in da je zato tudi NATO v stari obliki in obsegu v Evropi nepotreben. Treba ga je torej spremeniti v nekako rezervo, ki jo bo mogoče naglo poklicati v aktivno službo, če bi nastopila nevarnost.

Senator je zato začel znova zagovarjati svoj predlog o postopnem vojaškem umiku ZDA iz Evrope, kjer imajo te trenutno še vedno 310.000 svojih vojakov z obilico orožja in vojne opreme. Sličen predlog je v preteklem maju v Senatu propadel z 61:36 glasovom po dolgi in včasih ostri razpravi.

Obnovo svojega predloga hoče zdaj sen. Mansfield opreti na finančne težave ZDA, posebno na velik primanjkljaj v zunanji plačilni bilanci. Senator ne da veliko na upanje vlade ZDA, da bodo zavezniški v Evropi povečali svoj obrambni napor ali svoj finančni prispevek za skupno obrambeno silo, kar naj bi zmanjšalo ameriške stroške za vzdrževanje njenih oboroženih sil v okviru NATO v Evropi.

Senator je prav tako mnenja, naj bi ameriške šesto floto v Sredozemskem morju nadomestilo brodovje, sestavljeno iz vojnih ladij vseh zavezniških držav NATO. Po njegovi sodbi je čas mrzle vojne minil in Zahodna Evropa stremi k ureditvi in pomiritvi celotne Evrope, k utrditvi miru v tem delu sveta. Senator Mansfield predlaga naj ZDA to stremeljenje podpirajo in sprejmejo obstoječe stanje v Evropi.

Britanija s Skupnim trgom v vprašanju dolarja

LONDON, Vel. Brit. — Finančni minister Anthony Barber je dejal ameriškemu zakladnemu tajniku J. Connallyju včeraj, ko se je začel posvet 10 najbogatejših držav svobodnega sveta, da Britanija podpira stališče Skupnega trga v vprašanju razveljavitve ameriškega dolarja.

Države Skupnega trga so na svojem posvetu v ponedeljek dosegle sporazum v zahtevi, naj ZDA zmanjšajo vrednost dolarja s tem, da povišajo vrednost zlata za 8-10%. ZDA so take predloge in zahteve ponovno zavrnile.

Poravnajte naročnino,
če le mogoče, na prvo
obvestilo!

Vremenski
prerok
pravi:

Delno oblačno z verjetnostjo
dežja. Najvišja temperatura do
70.

Novi grobovi

John Strauss
Včeraj je umrl na svojem domu na 1064 E. 61 St. 76. let stari John Strauss, rojen v Žužem-berku v Sloveniji, od koder je prišel v ZDA l. 1913, zaposlen kot delavec pri cestnem oddelku države Ohio, samski, brat Rose Adamic in pok. Martina, 8-krat trič. Bil je član ADZ št. 9. Pogreb bo iz Železovega pogrebne-ega zavoda na St. Clair Avenue v soboto ob 8.15, v cerkev sv. Vida ob 9., nato na Kalvarijo.

John Karlic
Včeraj je umrl v Woman's bolnišnici 63 let stari John Karlic s 30325 Lakes Drive v Wick-liffu, rojen v Clevelandu, mož Julie, roj. Blascakevic, oče Frances Mary Yanich, Glorie Rose Grubiss in Joanne Helen Calabrese, 4-krat stari oče, brat Frances Stepic, pok. Franka in pok. Mary Yenc. Pogreb bo iz Grdinovega pogrebne-ega zavoda na Lake Shore Blvd. v soboto ob 11.30, v cerkev Matere Božje Karmelske ob 12, nato na All Souls pokopališče.

Blase P. Kuk
Včeraj je umrl v Mary Mount bolnišnici 70 let stari Blase P. Kuk z 10174 Barr Rd. v Brecks-villu, rojen v Mariji Bistrici pri Zagrebu, vdovec po l. 1969 umrli ženi Anni, roj. Vinkovich, oče Steva, Stanleyja, Johna, Franka in Mrs. Arwood (Anne) Gerber, 13-krat stari oče, prastari oče, brat Johna, pok. Petra, pok. Louisa, pok. Steva in pok. Georgea. Pokojnik je bil član Ame-riško-hrvaškega kluba pionirjev na St. Clair Avenue in HBZ št. 39. Pogreb bo iz Grdinovega jgrebnega zavoda na Lake Shore Blvd. v soboto ob 10., v cerkev sv. Justina Mučenca ob 11., nato na All Souls pokopa-lišče.

Atomska elektrika ni zdravju nevarna

ZENEVA, Šv. — V Ženevi so zborovali svetovni strokovnjaki za atomsko elektriko na konfe-renci ZN za "atomske mir" in prišli do zaključka, da proizvodnja atomske elektrike ni sama po sebi nevarna, da pa ima sve-lovna javnost še mnogo pred-sodkov proti njej.

Na konferenci je le komisija ZN za zdravje imela nekaj po-mislekov proti izvajanjem atom-skih strokovnjakov.

Dve novi pogodbi med ZDA in Sovjetijo

ZDA in ZSSR bosta v bližnji bodočnosti podpisali dogo-vor o takojšnjem medse-bojnom obveščanju o ne-hotenih atomskih eksplo-zijah.

WASHINGTON, D.C. — V zgodnji pomladi letošnjega leta so se naši in sovjetski diplomat-je začeli stvarno pogovarjati o pogodbi, ki na bi omogočila o-bema državama, da bi se po naj-krajši poti in čim hitreje med seboj informirali o vsaki atom-ski eksploziji, ki bi se pripetila nepričakovano in nehote. Take medsebojne menjave informacij so v kritičnih trenutkih med-narodne napetosti zlata vredne, ker so zaenkrat še najboljše sredstvo za preprečevanje voj-nih spopadov in morda celo no-ve svetovne vojne.

Pogajanja so napredovala ta-ko daleč, da je sedaj menda be-sedilo že zrelo za podpis. Konec tedna pride sovjetski zunanji minister Gromiko v New York na otvoritev rednega jesenskega zasedanja ZN, tja pojde tudi državni tajnik Rogers. Oba di-plomata bosta skušala urediti formalnosti o podpisu in objavi pogodbe, kar naj bi bilo ureje-no vsaj do novega leta, ako ne prej.

Skoraj enake važnosti je druga pogodba, akoravno je čisto tehnične-ega značaja. Že dosedaj obstoja med Belo hišo in Krem-ljem direktna telefonska zveza, ki pelje po suhem in na dnu morja in gre skozi več držav. Ta sistem omogoča prisluškovanje in sabotiranje, ki zanj stvarno ni nihče odgovoren. Da odstra-nita ta nedostatek in sistemu, sta obe državi sklenili, da postavi-ta v vesolju posebnega satelita, ki bo posredoval telefonske pre-nose med Ameriko in Sovjetsko zvezo.

Nova zveza bo neodvisna od vsakega vmešavanja tuje drža-ve, bo pa obenem tudi hitrejša in zanesljivejša. Pogodba o no-vem sistemu je menda tudi že napisana. Kdaj bo podpisana, še ni dogovorjeno.

— Glavno mesto Japonske Tokio ima preko 11 milijonov prebivalcev.

Arabci in Sovjeti leže vsak na svojo stran

KAIRO, Egipt. — V arabskem svetu se zmeraj bolj dviga ugled muslimanske vere in musliman-skega nacionalizma, simpatije do socializma pa padajo na tretje mesto. To ni ostalo prikrito tudi Sovjetski zvezi, ki se je na videz s takim stanjem sprijaznila. Saj je rekel Nikolaj Podgorny, predsednik ZSSR egiptovskemu predsedniku Sadatu, da ne zah-teva nobenega prisilnega obože-vanja komunizma, hoče pa ime-ti čiste račune v arabski zunanji politiki.

To so menda Arabci razumeli tako, da iščejo zopet stike z an-gleško in francosko diplomacijo, saj je bil ravno sedaj angleški zunanji minister za tri dni gost egiptovske vlade in se posebno zanimal za vprašanje, zakaj se zadeva s Sueškim prekopom ne premakne z mrtve točke.

Reakcija iz Moskve je takoj prišla. Kar hitro so med rdečimi diplomati nastale govorice, da Kremelj išče stike z Izraelom, da "normalizira" stike z njim. Naj bo to res ali ne, za arabske politike je pa to lahko resen o-pomin. Naj si ne domišljujejo, da jim bo Kremelj posojal denar in prodajal na kredit orožje, dočim bodo obnavljali svoje zveze z Zahodom, na čigav rač-un?

Desetino manj šolarjev v katoliških šolah

WASHINGTON, D.C. — Ste-vilo učencev in učenek v katoliš-kih osnovnih šolah po vsej de-želi je v začetku leta povprečno za 10% manjše, kot je bilo ob koncu preteklega šolskega leta v letošnjem juniju.

Glavni vzrok vidijo v uvedbi šolnine v zvezi z ukinjivjo jav-ne državne podpore tem šolam.

Predlog za povišanje pokojnin Socialne varnosti

Washington, D.C. — Republi-kanski kongresnik E. J. Gurney iz Floride je predložil v Pred-stavniškem domu povišanje po-kojnin Socialne varnosti za 5%, znižanje zakonite dobe za polno pokojnino od 65 na 62 let in po-višanje dovoljenega letnega za-služka za upokojece od seda-njih \$1.600 na \$3.000.

EKSPLOZIJA V SAIGONU: 15 MRTVIH, 57 RANJENIH

Sinoči je nekdo vrغل plastično bombo v priljubljeni nočni klub v glavnem mestu Južnega Vietnama, kjer se vrše že tri dni protivladne in protiameriške demonstracije. Eksplozija je ubila 15 ljudi, med njimi enega Ameri-kanca, 57 pa jih je ranila.

SAIGON, J. Viet. — V zad-njih treh dneh je bilo v mestu precej nemira. Nasprotniki vla-de so organizirali demonstraci-je proti Združenim državam in proti sedanji vladi Juž. Vietna-ma. Ni izključeno, da so bile te demonstracije v zvezi s tridnev-nim obiskom sen. G. McGover-na iz ZDA, znanega nasprotnika posega ZDA v Indokino. Ta o-isk je bil včeraj končan. On sam je bil v terek zapleten v de-monstracijo in nasilje, ko se je razgovarjal v neki katoliški cerk-vi z nasprotniki sedanjega re-žima v Saigonu. Sinoči so de-monstracije dosegle višek z bombnim napadom na nočno za-bavišče, ki je končal življenje 15 ljudem, 57 pa jih je ranil. Med mrtvimi je tudi en ameriški ci-vilist.

Plastična bomba, ki jo je nekdo vrغل skozi okno malo po deseti uri zvečer, je uničila strop in predno steno "Tu Do Night Club-a". Razbitine so letela na mize in na ljudi okoli njih. Uni-čenih je bilo tudi nekaj moto-ciklov, ki so stali pred poslo-pjem.

Policija trdi, da je bil napad delo rdečih saboterjev in teror-istov, med tem ko drugi, med njimi tudi neki Francoz, lastnik restavracije, govore, da je bil napad delo južnovietnamskih vojakov, ki hočejo izsiliti plače-vanje "varnosti" od lastnikov. Eksplozija je bila komaj en blok od hotela, v katerem se je sen. G. McGovern po treh dneh razgovorov spravljal spat, pre-dno je hotel na pot nazaj v ZDA. Mož je nasproten Nixonovi po-litiki v Vietnamu in se žene zato, da bi ZDA čim prej umak-nile vse svoje oborožene sile iz Južnega Vietnama in mu usta-velje tudi svojo vojaško pomoč.

Hanoi umaknil del svojih sil
DA NANG, J. Viet. — Povelj-nik južnovietnamskih čet v tem delu republike gen. Lam je de-jal, da je Hanoi umaknil nekako polovico svojih čet, okoli dve

Iz Clevelanda in okolice

Seja—
Federacija Klubov slov. upo-kojeceev ima v torek, 21. sep-tembra, ob dveh popoldne sejo v SDD na Waterloo Rd.

Društvo Naš dom št. 50 ADZ ima v nedeljo, 19. septembra, ob dveh popoldne sejo v SND na 5050 Stanley Avenue na Maple Heights.

Leina seja—
Društvo Baragov dvor št. 1317 Kat. borštinarjev ima jutri v petek, ob 8. zvečer letno sejo v šoli sv. Vida. Asesment bodo pobirali pred sejo, po seji bo pa prost prigrizek.

Brez plina—
Okoli 13.000 hiš v zahodnih predmestjih je bilo včeraj po pomoči odklopljenih od plinske napeljave in nekatere še niso dobile plina niti do danes zju-traj.

Tant vidi sprejem rdeče Kitajske v ZN

Glavni tajnik ZN U Tant pričakuje, da bo letos po-stala L. R. Kitajska redna članica ZN pod lastnimi pogoji.

ZDRUŽENI NARODI, N.Y.—
Glavni tajnik ZN U Tant je pre-prčan, da bo Ljudska republika Kitajska vstopala pri svojem stališču, da pojde v Združene narode le, če bo iz njih pogna-na nacionalna Kitajska s svo-jo vlado na Tajvanu. Kljub ta-kemu stališču Peipinga je Tant mnenja, da so izgledi za vstop L. R. Kitajske v ZN letos "ve-liko svetlejši", kot so bili v pre-teklости.

O kitajskem zastopstvu v ZN bo odločila glavna skupščina, ki se bo prihodnji terek, 21. sep-tembra, zbrala na redno zase-danje v New Yorku.

Združene države bi rade ohrani-le Tajvan v ZN, ko se Ljudska republika Kitajska pripravlja na vstop vanje. Stojijo na stališču "stvarnosti", da vlada Peiping kopno Kitajsko, da pa je vlada nacionalne Kitajske trden gos-podar na Tajvanu, kjer živi 14 milijonov ljudi. Peiping ima brez dvoma pravice zastopati v ZN Kitajsko, toda to še ni raz-log, da naj ne bi bil tam zastop-Tajvan. V Washingtonu to ne imenujejo več politiko "dveh Kitajsk", ampak "dvojno pred-stavništvo" Kitajске.

Stališče bo prizadevalo za svoje stališče dobiti podporo pri dru-gih državah, pa jim to nič kaj ne uspeva. Japonska, ki bi jo rade imele za sopredlagateljico take rešitve, to odklanja, prav tako se odmika temu Velika Britanija. Za enkrat morejo računati na neko podporo v tem pogledu le od Avstralije in Nove Zelandije. ZDA smatrajo iz-ključitev Tajvana iz ZN za "važ-no vprašanje", za katero je po-trebno dve tretjini vseh glasov. Če s tem stališčem prodirajo, jim utegne uspeti zadržati Taj-van v ZN, vprašanje je, kaj bo v takem slučaju storil Peiping.

— Na vsakih 1000 deklic je rojenih povprečno 1055 dečkov.

bno misijo v SFRJ, da vrnejo obisk. — Predsednik Josip Broz Tito bo prišel, kot trdijo, na obisk v ZDA 30. oktobra letos, da vrne obisk predse-dnika Nixona v Jugoslaviji.

Pred spremembo ameriške strategije v vietnamski vojni?

SAIGON, J. Viet. — Poli-tični opazovalci v Saigonu u-gotavljajo že dalj časa, da se vodstvo naših vojaških ope-racij v Indokitajski priprav-lja na spremembo strategije. Taktika naj bi ostala doseda-nja: izmikati se vsem spopa-dom s sovražnikom na kop-nem in prihajati začasno na pomoč saigonskim četam le takrat, kadar to zahteva res-na nevarnost.

Našim vojaškim poveljni-kom političen razvoj v Juž-nem Vietnamu ni všeč. Bojijo se, da bi jih utegnili prisiliti, da se aktivnejše udeležujejo vojaških operacij na tleh v Indokitajski. Zato jih nič ne veseli, da bi igrali za južno-vietnamsko narodno obrambo neke vrste strateško in taktič-no rezervo v slučaju potrebe tudi na tleh. V mislih imajo načrt, da bi Amerika prevze-la le vlogo strokovnega svetov-alca in dobavitelja vojnega materiala vseh vrst za opera-cije na suhem, na vodi in v

zraku. Po njihovem mnenju bi zadostovalo kakih 50.000 naših vojakov in strokovnjakov, vse drugo naj pa gre čim prej domov.

V Južni Vietnam je prišel pogledat senator McGovern, demokrat iz J. Dakote, ki je že prijavil svojo kandidaturo za predsedniške volitve v le-tu 1972. Je znan kot odločen protivnik vojskovanja v In-dokitajski. Sukal se je okoli naših generalov, ki so tam na vodilnih mestih, tudi okoli generala Abramsa, glavnega poveljnika naših čet. Kar bo zvedel, seveda ne bo ostalo tajno. Zato je — tako se zdi — poskrbljeno, da bodo glav-ne novice, ki jih bo zvedel, zvedela tudi javnost. Med nji-mi je nekaj neprijetnih. Naši vojaški krogi mislijo na pri-mer, da je postala raba ma-mil med našimi vojaki že ta-ko raširjena, da postaja prava nevarnost za moralno čet. Zmeraj bolj pogosta so tudi trenja med vojaki, ki temelji-

jo na razliki v rasah, največ seveda med belimi in črnimi vojaki. Tudi stališče proti vojskovanju samemu dobiva zmeraj več pristašev. Končno vlada zmeraj večja napetost med domačini in našimi vo-jaki. Za vse to dobro vedo rdeči terenci in aktivisti, ki so v službi severnovietnamskega režima in imajo nalogo greniti življenje ne samo našim vojakom, ampak tudi po-veljnikom.

Ideja za spremembo strate-gije je menda že tako daleč dozorela, da obstoja načrt za izvajanje prehoda na stanje "strokovnega svetovanja", ki bi omogočil, da se že v 12-18 mesecih vrne domov glavni-na naših čet in tako tam osta-ne le 20.000 do 50.000 naših vojakov in vojaških strokov-njakov. S tem stališčem so se menda sprijaznili tudi vodil-ni generali v Pentagonu.

Vsa zamisel bi bila verjet-no ostala še nekaj časa pred-met premišljevanja v vojaš-kih krogih, kajti naša politi-

ka ima sedaj druge skrbi, kot pa misliti na Vietnam.

V svo zado se je sedaj vmešal senator McGovern, ki kot predsedniški kandidat ne bo varčeval z nabranim gra-divom in naši federalni biro-kraciji pripravil marsikatero presenečenje. Pri tem je Van Thieu nehote podpornik se-natorjeve agitacije. McGo-vern je namreč hotel imeti sestanke z nekaterimi saigon-skimi domačimi nasprotniki vojne in seveda tudi nasprotniki sedanje vlade. Pristaši Van Thieuja ga pri tem vztrajno motijo, kar seveda senatorja posebej jezi.

Tako se je znašla cela vrsta okoliščin, ki bo zopet razpiha-la pri nas debato o vietnam-ski vojni. Začetek vsake ak-cije bo verjetno v senatnem odboru za zunanjo politiko, kajti McGovern je član odbo-ra, tam sedi glavni kriti-tiki sedanjega vietnamskega vojskovanja, ki bodo z vese-lem podprli vse, kar bo začel McGovern.

117 St. Clair Ave. — Henderson 1-0628 — Cleveland, Ohio 44103

National and International Circulation

Published daily except Saturdays, Sundays, Holidays and 1st week of July

Managing Editor: Mary Debevec

NAROCNINA:

Za Združene države:

\$16.00 na leto; \$8.00 za pol leta; \$5.00 za 3 mesece

Za Kanado in dežele izven Združenih držav:

\$18.00 na leto; \$9.00 za pol leta; \$5.50 za 3 mesece

Petkova izdaja \$5.00 na leto

SUBSCRIPTION RATES:

United States:

\$16.00 per year; \$8.00 for 6 months; \$5.00 for 3 months

Canada and Foreign Countries:

\$18.00 per year; \$9.00 for 6 months; \$5.50 for 3 months

Friday edition \$5.00 for one year

SECOND CLASS POSTAGE PAID AT CLEVELAND, OHIO

83

No. 177 Thurs., Sept. 16, 1971

Nikita Sergejevič Hruščev

Skozi 11 let je vodil usodo Sovjetske zveze, bil skoraj kot njegov prednik Jožef Stalin, samoderžec, pa je umrl in bil pretekli ponedeljek pokopan na pravoslavnem pokopališču v Moskvi le ob navzočnosti svoje družine, sorodnikov in prijateljev. Komunistična partija, ki ji je služil vse svoje odraslo življenje, je poslala samo venec k njegovi krsti.

Nikita Hruščev se je rodil 17. aprila 1894 v ukrajinski vasi Kalinovka in tam živel na kmetiji, dokler ni toliko odrasel, da se je pridružil svojemu očetu in odšel kopat premog v Doneški bazen. Tam je ostal do boljševiške revolucije, kateri pa se je pridružil šele, ko je bila že v polnem teku in je segla tudi v odročnejše dele Rusije. Bil je "rdeči aramejec" in bil za svoje zasluge po zmagi revolucije poslan leta 1924 v Industrijsko tehnično šolo, kjer je dobil svojo prvo šolsko izobrazbo. Pet let kasneje je bil kot uspešen partijski aparatčik poslan v Industrijsko akademijo v Moskvo, kjer je postal varovanec Lazarja M. Kaganoviča, vodnika Komunistične partije v Moskvi in vodnika težke industrije v vladi.

V Moskvi je Hruščev v tej dobi pomagal graditi podzemsko železnico in bil za to odklikovan s prvimi ob štirih Leninovih redov. Leta 1934 je postal član Centralnega komiteta, leta 1939 po končani veliki čistki pa član Politbiroja Centralnega komiteta.

Tekom druge svetovne vojne je kot vodnik Komunistične partije na Ukrajini doživljal poraze Sovjetske zveze in se umikal s četami do Stalingrada, pa se nato z zmagovalci vračal v Ukrajino. Za svoje zasluge je bil imenovan za generala-politkomisarja. Vodil je obnovo Ukrajine, ki jo je vojska hudo prizadela, pa tudi obnovo Komunistične partije, ki je med vojno v Ukrajini veliko izgubila. V Ukrajini so tedaj izvajali obsežne čistke med osumljenci sodelovanja z Nemci in uporniki Bandure, ki se je prizadeval za neodvisno, nekomunistično Ukrajino.

Leta 1949 je bil Nikita pozvan v Moskvo, kjer je postal partijski tajnik za moskovsko okrožje. V kratki dobi si je znal svoj položaj utrditi in vpliv razširiti. Tako mu je uspelo po smrti Stalina leta 1953 spodrinuti Malenkova iz partijskega sekretariata, ki mu je služil nato kot sredstvo za pridobitev vrhovnega položaja v partiji in v vladi Sovjetske zveze.

Ko se je Hruščev čutil dovolj trdnega, je sam prevzel tudi vodstvo vlade. Poskus odstavitve leta 1957 je zavrnil s podporo maršala Žukova, ki pa ga je nato ob prvi priložnosti odstavil z mesta obrambnega ministra. Končno so ga oktobra 1946 njegovi partijski in vladni tovariši odstavili z glasovanjem v Politbiroju in nato še v Centralnem komitetu, v katerem je upal najti kot nekaj let prej svojo rešitev. Ni uspel, tovariši so ga poslali v pokoj, ki ga je preživljal v udobni "dači" na robu Moskve.

Hruščev je ob svojem nastopu skušal biti prijazen do zahodnih sil, pa tudi do vodnikov satelitskih držav. Spoznal je napako Stalina in se pobotal s Titom, ki se mu je javno opravičil za Stalinove napade. V Ženevi v Švici se je leta 1955 prijateljsko razgovarjal v družbi z Bulganinom z velikimi tremi, pa se istočasno sporazumeval z Naserjem v Egiptu in mu obljubil obsežno vojaško pomoč. Tako mu je uspelo preskočiti zid, ki ga je J. F. Dulles gradil okoli Sovjetske zveze, in dobiti tla na Srednjem vzhodu.

Doma je Hruščev omejil nasilje, dal narodu več svobode, pa skušal izboljšati tudi njegovo materialno stanje. Na partijskem kongresu februarja 1956 je razkrinkal Stalina kot nasilneža in samopašnika, ki je dal pomoriti na tisoče in tisoče ljudi brez pravega vzroka. Odmev tega je bil izredno močan tako doma kot po svetu.

Na Poljskem je prišlo do vrenja, ki pa se ga je posrečilo omejiti brez rabe sile. Na Madžarskem je prišlo do upora proti komunizmu in proti Moskvi, ki ga je Hruščev strl s silo. To je ZSSR v svetu močno škodovalo, pa bilo naglo pozabljeno, ko je prvi "Sputnik" zakrožil v vesolju okoli Zemlje in so temu uspehu sledili novosti.

Hruščev je postal samozavesten in je kapitalističnemu svetu grozil, da ga bo pokopal, ker je to pač "zgodovinska nujnost". Napovedal je, da bo Ameriko prehitel do leta 1970 v poljedelstvu in živinoreji, pa jo dohitel skoro tudi v industrijski produkciji. Seveda je obljubljal izobilje vsega tudi prebivalstvu ZSSR. Ti načrti mu niso uspeli, prvimi obilnim prideikom na "deviški zemlji" v Aziji so sledili neuspehi.

Podobno kot leta 1955 v Egipt, je skušal priti Hruščev leta 1962 na Kubo. Pri tem so ga odkrili, ko še ni imel tam dovolj raketa, da bi grozil ZDA z uničenjem. Pod pritiskom ZDA je rakete s Kube umaknil in posledično vodil politiko mirnega sožitja, ki jo je začel še v času predsednika Eisenhowerja. Zapletel se je med tem v oster spor z Maom, ki mu ruski mušik Hruščev ni bil prav nič všeč, v njem

je gledal "barbara", ki "smrdi", kot se je ob priložnosti sam izrazil. Nikita je skušal priti s Kitajsko do pomirjenja, pa ni uspel. To je bil tudi eden izmed vzrokov njegove "upokojitve".

Razdobje Hruščeva v Sovjetski zvezi bo pomenilo v njeni zgodovini konec stalinizma z vsemi njegovimi grozotami, zahrbtnostmi in nasilji, nekaj sprostitev, ki je postala nujna ob dosegu nove ravni ruske znanosti in gospodarstva, prve ruske uspehe v vesolju, pa tudi velike pridobitve v mednarodni politiki. Sovjetski vpliv je v času Hruščeva v svetu močno porasel, četudi je Hruščev sam s svojimi osebnimi nastopi včasih vzbudil naravnost zaprepasčenje, kot na primer na zasedanju glavne skupščine ZN, ko je sezul čevljev n z njim v znak protesta razbijal po mizi pred seboj.

V bistvu je bil Nikita Hruščev ruski mušik, nezaupen, zviti in prebrisan. Kasno šolanje na tem ni veliko spremenilo.

Milwauški zapiski

MILWAUKEE, Wis. — SEJALI SO. — Prišli smo v tisto sezono, ko se začne redni sestanki in redne seje. Brez teh si ne moremo misliti pravega napredka prav nobenega društva. Nujno je potrebno, da se člani med seboj pomenijo, kaj bodo delali za naprej, da bo uspeh društva zagotovljen. Tudi slovensko kulturno društvo Triglav se pripravlja za resno delo, ki ga čaka v novem letu. Počitnice so pri kraju in treba bo misliti na bolj resne stvari kakor samo na to kako preživeti vročno. Društvo je imelo svoj redni sestanek zadnjo nedeljo in so se prav resno pomenili o načrtih za bodočnost. Pred vsem jim je bil v mislih občni zbor društva, ki je določen za drugo nedeljo v oktobru. Med tem časom naj vsakdo poravnava članarino, da bo potem mogel aktivno posegati v volilno borbo in seveda voliti in biti izvoljen. To so osnovni pogoji, ki jih mora vsak član izpolniti, če hoče, da ima vse pravice in privilegije, ki jih društvo nudi. Pametno!

OBISK GOSPODA ZALETELA. — Telefon je zapel. Rad bi govoril z gospodom župnikom fare sv. Janeza, je rekel glas po telefonu. Glas je prišel iz Kalifornije. Klical je gospod Vinko. Rekel je župniku: "Rad bi se na svoji poti ustavil tudi v Milwaukeeju. Ali bi to bilo možno. Pridem v petek ali soboto. Rad bi imel kako predavanje o Koroški. Imam skriptične slike s seboj." Kar takole. Kaj pa češ? Župnik mu je rekel, da je dobrodošel in da bo se malo pozanimal, kako bi bilo s skriptičnimi slikami. Kolikor mu je znano, društvo Triglav bo imelo sestanek, in tam bodo sprožili to vprašanje. Če bodo ljudje za to, bo vsekakor možnost, da bo gospod Vinko lahko kazal slike. Gospod Vinko je bil s tem odgovorom zadovoljen. Rekel je še, da bo priletel z avijonom in potem kar prišel s takšnim. Župnika je že skrbelo. Petek je minil, gospoda Vinkota nikjer, sobota je bila že skoraj v kraju, njega še ni. Za časa večerje pa jo primah dobre volje. Ker župnika ni našel doma, ki je šel med tistim časom večerjat, ga je moral iskati vseokrog. Končno ga je le našel. Pozneje je prišel gospod Gole in ga je vzel ven na ogled mesta. Gospod Vinko bo ostal pri nas v Milwaukeeju nekaj dni. Zadnjo nedeljo je že našel nekaj znanih ljudi in bil takoj v živahnem razgovoru z njimi. Njegova velika ljubezen je fotografiranje. Na svojem potu po svetu si je nabavil zelo lep fotoaparati. Takoj je začel razkazovati njegove posebnosti in prednosti. Tako so ga okoli stoječi poslušali, kot bi jim oznanjal nekaj novega, kar niso še nikoli slišali. V kolikor mi je znano, ima gospod Vinko načrt obiskati še nekaj znancev v Waukeganu in se potem podati v Cleveland. Vsekakor gospod Vinko ve veliko zanimivega povedati. Le eno nima prav, ko pravi, da je to zadnji obisk, predno umrje. Le kako more tako čudno govoriti!

VERSKI POUK. — Sedaj je povsod v veliki veljavi verski pouk otrok, ki ne obiskujejo verske šole. Nič več ne poudarjajo katoliških šol. In vendar so danes bolj potrebne kakor kdajkoli prej. Zelo lepo, da je verski pouk lepo organiziran in da fare storijo vse, kar morejo, da dajo versko vzgojo mladini, ki ima tega itak premalo. Zmota je seveda v tem, ker mislijo, da je to nadomestilo za versko vzgojo v katoliških šolah. Seveda se da veliko napraviti. Ena ura verskega pouka na teden ne da tega, kar bi morali dati starši, ki se zanašajo, da bo ta ura nadomestila njihov pouk ali kar da solidna katoliška šola, ki ima mladino pred seboj vsak dan in po več ur in jim lahko podaja vsak čas versko vzgojo brez škode za drugo znanje. Danes, ko so ljudje tako zmešani in ne vedo, kaj je prav in kaj ni prav, je taka vzgoja še bolj potrebna.

Pri Sv. Janezu bodo letos imeli čez 600 otrok za tak verski pouk. To je zelo veliko. Kar župnika večkrat čudi, je to, kje so ti otroci ob nedeljah. Kaj pomaga vsa vera, če se ne pokaže v praksi. Kar je pri vseh stvareh hudo, je po mnenju gospoda župnika tudi to, da ljudje cenijo materialne dobrine nad duhovnimi in postavljajo materialne vrednote nad duhovne. Če ima na primer otrok ob času pouka plesne vaje ali vaje za harmoniko ali druge podobne vaje, ga bodo starši poslali tja in ne k verskemu pouku. Po njihovem mnenju verski pouk ni tako važen. Važno je, da se znajo vesti v družbi in da jih družba sprejme, kakšni so njihovi verski pogledi, je postranskega pomena!

BALINCANJE. — To je zelo priljubljena igra med našimi ljudmi. Za nobeno drugo stvar jih več ne pripraviš, tako so vneti. Samo omeni kroglo, pa se že zbirajo in se pogovarjajo, kdo bo koga namlatil. Najbolj vesel sem, kadar slišim, da bo "zvočna". To se pravi, najde se nekaj "kibicov", ki tako vneto govorijo, da te z jezikom premagajo in to potem imenujejo zvočno igro. Posebno radi vidijo, kadar vodi to zvočno igro gospod Levičar. Vam zna postaviti besedo na svoje mesto in to tako, da bi bila igra takoj dobljena, če ne bi še drugi igrali in seveda pri tem včasih imeli srečo in dobili. Ko govorim o balincanju, govorim tukaj o članih društva Triglav, ki se redno zbirajo vsako nedeljo in če le malo vreme dopušta, vržejo kroglo. Posebno večerne igre so zanimive. Včasih jo vrežejo prav do polnoči. Da lahko igrajo tudi zvečer, so še posebej napeljali elektriko nad balincarskim prostorom. Kaj vse ljubezen do stvari ne stori. Le tako naprej, če imajo veselje. Zakaj pa ne!

NEKAJ DROBTINIC. — Pred kratkim sta praznovala 25-letni skupnega zakonskega življenja gospod in gospa John Champan. Oba sta znana v slovenski sosesčini. On je predsednik KS-KJ št. 65. Več let je vsako nedeljo prevajal naše dobre ljudi k cerkvi in iz cerkve, pa naj je bil dež ali sneg ali toča. Šele, odkar je bil v avtomobilski nesreči, ne po svoji krivdi, in na zdravniški nasvet ne vozi več, ker ima preveč težav s svojim hrbtom. Sedaj se je s svojo ženo udeležil blagoslova kapele v Washingtonu, D.C. Tu so mu kupili posebno plaketo za spomin na obletnico svoje poroke. Zares lep spominček! Mi ga je s ponosom pokazal. Obama k obletnici iz srca čestitamo in jima želimo še mnogo let.

Te dni se mudi pri svojem bratu na počitnicah p. Pelagij Majhenich. Ker mu žilica ne da, se je kar postopil kakor prava gospodinja v čiščenje in kuhanje. Pravi, da take stvari rad dela. Brat je menda tega vesel. Se mu ni treba mučiti, ko pride domov z dela. Rad slišim, ko oba pravita, da sta zadovoljna.

Mrs. Tillie Russ je morala na operacijo. Bila je St. Luke. Sedaj je že doma. Upajmo, da bo vse dobro. Že nekaj časa pogrešamo Franka Krambergerja. Šele sedaj smo zvedeli, da je moral v bolnico. Bil je operiran. Saj je nekaj govoril o tem po prej, pa človek v naglici tako hitro pozabi. Upajmo, da je že dobro! Pa še drugič kaj.

Oltarno društvo vabi

CLEVELAND, O. — Oltarno društvo fare sv. Vida toplo in prisrčno vabi vse svoje članice, vse farane in faranke, pa seveda tudi druge slovenske ljudi na kosilo, katerega priredi prihodnjo nedeljo, 19. septembra, v farnem avditoriju.

Gotovo še niste pozabili, da vas vsako leto ob tem času, ko se nam približa lepa jesen, ko v dvorani ni več vroče, da je prijetno obedovati, vabimo na to našo prireditev. Kako vesele in hvaležne smo članice, da ste se vsa prejšnja leta tako radi in v velikem številu odzvali našemu vabilu. S tem ste pokazali, da Vam je pri srcu obstoj in napredek naše fare, naše lepe cerkve, v katere korist gre ves čisti dobiček. Pridite še letos, saj Vam bomo dobro, lepo in vpljudno postregle.

Pripravile vam bomo kompletno kosilo, kot se za nedeljo spodobi. Najprej vam bomo postregle z okusno juho, na kateri bodo zakuhani cmoki, nato s pečenimi piškami in z vsemi pripadajočimi oblogami, s kavo in s posladkom. Skrbele bomo, da boste tudi s postrežbo zadovoljni, saj se naša mlada dekleta tako hitro obrnejo in tako prijetno servirajo.

Kosilo bo na razpolago od pol dvanajstih dopoldne pa do dveh popoldne. Malo pred drugo uro bomo pogledale, kateremu ali kateri bodo poklonjena darila. Imamo pa prav lepih in vrednih nagrad. Tak način društvenega poslovanja nam namreč pomaga k večjemu dohodku. Kot rečeno, vse v korist naše lepe cerkve sv. Vida!

Pa še nekaj! Tako radi imate domače, sveže ocvrte krofe. Napravile jih bomo že v soboto in jih prodajale od enajste ure dalje. Pridite po nje in posladkajte se z njimi!

Sedaj pa še eno prošnjo. Vse naše članice, pa tudi vse druge slovenske gospodinjice, lepo prosimo, da bi za našo nedeljsko prireditev kaj napelje in pecivo oddale v dvorani, lahko že v soboto ves dan, ali pa v nedeljo dopoldne. Vse bo hvaležno sprejeto, vse bo pomagalo društveni blagajni in cerkvi sv. Vida.

Se enkrat iskreno povabljeni in dobrodošli na kosilo Oltarnega društva v nedeljo, 19. septembra, v farnem avditoriju. Kosilo za odrasle stane dva dolarja, za otroke pa samo en dolar. Pridite, zadovoljni boste!

Mary Otoničar, tajnica

Obratni stroški

Povprečno znašajo obratni stroški farmerskega traktorja v ZDA letno \$500.

Zahvala dr. J. Gržinčiča

CLEVELAND, O. — Vsem dragim prijateljem, sorodnikom in faranom, ki so na kakršenkoli način sodelovali pri praznovanju 40-letnice mojega mašinskega posvečenja, izrekam prisrčno zahvalo. Darove, ki ste mi jih izročili, bomo poslali za misijone v Ekvadorju, ker so tamkaj najbolj potrebni naše pomoči.

Rad bi se osebno zahvalil vsakemu posebej, pa žal ne vem naslova od vseh. Prisrčen Bog plačaj za vašo ljubezen in naklonjenost!

Dr. Jerko Gržinčič

Kansaške droblinice

KANSAS CITY, Kans. — Bog je poklical k sebi našo dobro faranko, Mrs. Mildred Waliczek. Je bila v Ameriki rojena Slovenka, produkt naše šole Sv. Družine. Dne 2. sept. jo je zadela kap. Umrla je v bolnici Providence. K večnemu počitku smo jo položili 7. sept. Imela je tako lep pogreb, kakor si ga je zaslužila s svojim zglednim življenjem. Vsako nedeljo smo jo videli pri obhajilni mizi v družbi moža in otrok. Šest jih je bila sprejela iz božjih rok in upamo, da bodo vsi nekoč njena večna krona. Trije fantje so že ustanovili svoje družine; druga dva si že tudi sama služita kruh — enako edina hčerka. Krsto so nosili njeni sinovi in pri sv. maši je vsa zapuščena družina preljala sv. obhajilo za mater. Tega venca je bila gotovo bolj vesela kot cvetličnega. Tudi farani, ki so ji skazali zadnjo čast s svojo prisotnostjo, so ji poslali dar sv. obhajila v večnost. Članice Oltarnega društva so jo pričakale pred cerkvijo in jo z benderom spredaj privedle k zadnji sv. maši. Naj v miru počiva in uživa večno srečo pri Sv. Družini, do katere je gojila požnost vse življenje in jo je tudi skušala posnemati... Povečmo še dalje, da je bila tudi zvesta članica Društva sv. Veronike KSKJ.

Mesec september poje pesem Mariji; ima kar tri Njene praznike:

8. sept. se spominjamo rojstva Kraljice in naše Matere. Njeno zibelko smo krasili z rožami, ki jih Ona zelo ljubi — z zdravamarjami. Gotovo se nam je nasmehnila. Njen prvi smehljaj je osrečil ne samo Njeno ožjo družino — pričakovali so ga in ga bili deležni tisoč in tisoč angelov. Da bi se nam nasmehnila tudi takrat, ko jo bomo zadnjič pozdravili na zemlji: z Zdravom Marijo...

12. septembra slavi Marijino Ime. Spominja nas dneva, ko je bila l. 1683 Evropa rešena islama. Poljski kralj Jan Sobieski je nakleštil Turke pred Dunajem in jih pognal na jug. Njihova hrbtenica je bila zlomljena — po Mariji.

15. september je posvečen Sedmerim Žalostim Marije. Opeva Kraljico mučencev in Tolačnico vseh žalostnih. V Materji, prebdeni s sedmimi meči, imamo sočutno, umevajočo srce, ki tako zelo razume naše trpljenje, našo zapuščenost... Ali ni šla tudi Ona skozi morje bolečin? Ali ne bo našla leka za ranjena srca? Samo k Nji naj se zatečemo...

V naš Kansas City malokdaj zaide noga kakega rojaka iz domovine. Zato smo bili res veseli obiska g. Nika Simoniča iz Maribora. Prišel je k svojim sorodnikom. Njegov nečak Frank Simonič, potovalni agent, ga je privedel tudi k nam. Škoda le, da je bil njegov čas tako odmerjen. Taki smo: Vedno se nam nekam mudi, ni časa za to ne za ono — umreti bomo pa le imeli čas... Hvala za prijeten obisk! Pozdrav Mariboru!

Delavski praznik, kar se tiče

domoljubja, ni prinesel nobenega posebnega navdušenja v naše mesto. Delavci seveda niso delali. Ker je bilo vroče, so imeli svoje piknike po parkih. Zopet je manjkalo ameriških zastav. Me smo izobesile eno na strehi našega stanovanja in ena je plapolala v vetru z droga na šolskem dvorišču. Tudi Mr. Leo Anžiček nam je napravil veselje, da je izobesil svojo — enako sosed predno ulico, Mr. Goldašič. Ker živimo Slovenci v našem mestu pomešani med tuje rodice, ne morem vedeti, kako je z našimi farani v tem oziru. Upam, da zastave, ki plapolajo ob narodnih praznikih z njih hiš, oznanjajo Amerikancem: Slovenci smo ponosni na Ameriko, svojo drugo domovino. Ljubimo jo, hvaležni smo ji, da nas je nekoč sprejela v svoje varstvo, pod svoj krov... Pika.

Ustanovitelj Delavskega dne je Peter McGuire, ki je predlagal svoji bratski organizaciji tesarjev, da bi vsako leto enkrat delavci imeli svoj praznik. Istega mnenja je bil Samuel Gompers, ustanovitelj Ameriške federacije delavstva. Dolga leta so govorili o tem. New York država je l. 1886 predlagala v svoji zakonodaji, da bi predlog postal zakon, a ni uspela. Drugo leto, 1887, je država Oregon doslegla, da je bil Delavski dan postavno uzakonjen. Še istega leta ji je sledilo več vzhodnih držav. Pred letom 1894 je že 23 držav praznovalo Delavski dan kot državni praznik, 28. jun. 1894 je predsednik Cleveland podpisal Delavski dan za Washington, D.C. Posameznim državam je bilo dano na voljo, če ga hočejo praznovati. Do leta 1900 so ga že skoro vse države praznovale. L. 1956 je vlada ZDA izdala prvo znamko Delavskega dne. Kaže poslopje AFL-CIO in velja 3c. Ker vsi delamo, eni z rokami, drugi z glavami, nekateri z obojem, je Delavski dan — naš dan...

Tudi nas Kansačane veseli, da je naš prijatelj Amerikanski Slovenec dosegel tako lepo starost 80 let. A je še tako čisto zdrav, kar mladeniški... po duhu namreč. Bog mu daj učakati še stoletnico! A nekaj smo opazili zadnje tedne, da postaja krajši... Ali je posledica znak starosti? Starost krči ljudi... Veliki ljudje postanejo majhni. Naj se spomni naš dragi Amerikanski Slovenec, da je bil ob rojstvu Slovenec in kadar bo prišla tudi njegova ura, naj junaško umrje na slovenskem bojnem polju kot Slovenec. G. Melaherja pa prosimo, naj ne guje svoj list, naj po očetovsko skrbi zanj; saj vemo, da ga ljubi, ker mu je napisal tako lepo čestitko. Vse, kar je povedal v svojem uredniškem članku, z obema rokama podpišemo tudi mi Kansačani. Bog daj zdravje obema — uredniku in listu!

S. M. Lavoslava

ZA SMEH

Mož toži prijatelju v gostilni: "Zaj imam presneto smolo. Kjerkoli doma pozabim denar, mi ga žena vzame, če pozabim cigarete, mi jih sin pokadi, če šla tudi Ona skozi morje bolečin? Ali ne bo našla leka za ranjena srca? Samo k Nji naj se zatečemo..."

V "pravilni" slovensčini je moral povedati

Neki učitelj, ki je tudi doma v družinskem krogu pazil na to, da se je govorila pravilna in olikana slovensčina, se je šel s svojim sinom kopat v Savo.

"Dragotin, ali si si glavo že izmil?"

Dragotin: "Kaj? (Kakor da radi šumeče vode ni slišal.)

Oče: "Če si si že glavo izmil, sinko moj?"

Dragotin: "Kaj?"

Oče: "Če si si že svojo umazano butico spral, ti ušivec neumni?"

Dragotin: "Ze."

KAREL MAUSER:

VELIKA RIDA

Strina je v izbi in bere stare večernice. Ko vstopi, dvigne glavo in Račnik vidi, da je tudi v njej vse ugasnilo. Vleče, reva, ker je treba vleči, ker ni mogoče leči na hrbet in čakati na konec. "No?"

Vselej ga tako sprejme. "Raste kakor vedno. Pšenica je pravšno gosta, trave lepe, ampak..." Misli Račnik nikoli ne skonča. Marjeta se skloni spet nad knjigo, Račnik stopi po kozarec v kanterle, natoči, vrta kozarec v roki in komaj omoči vose.

Včasih je natočil sebi in Nanteju in sta pila — pila počasi in žobarila o delu, o njivah, o lesu, o živini. Sam pa resen ne more piti.

Tako Račnik vsako nedeljo komaj čaka na ponedeljek, ko se lahko začne v delo. Ob njem mu vsaj malo odleže.

* * * Smrečnik je moro buljil v človeka, ki je stal pred njim, Agata, ki je ravno prišla iz hleva z žehartarjem v roki, se je ustavila in naslonila na zid.

"Oba je zasulo," je slišala.

Tujec, ki jo je slišal vstopil, se je obrnil: "Vi ste njegova žena?" je vprašal. Samo prikimala je.

"Moje sožalje!" je stegnil roko. "Kaj je?" je zasrepela v stajali, čeprav je v prvem hipu začutila, kakšno novico je prinesel tujec.

"Foltej je mrtev," je goledil stari in še kar naprej buljil v tujca, ki je bil v čudni zadregi.

"Pri večerajšnjem bombardiranju ga je zasulo," je zinil. In kakor da je pozabil, je čez čas dodal:

"Tudi njegovo tajnico." Agata ni dvignila glav. "Ko so ju izkopali, sta bila oba mrtva."

Tedaj sta se stari in Agata ujeta z očmi. Oči starega Smrečnika so bile sive in meglene, Agatine oči mirne in stisnjene.

Potlej se je tujec vljudo poslovil.

Smrečnik je kakor padel k mizi, Agata se ni premaknila. Stala je sredi izbe in proti njeni volji jo je v hipu preplavil čuden, topel občutek svobode. Folteja ni več. Ostal je samo Nantej. In zemlja. Samo to dvoje.

Stari je dvignil glavo. "Zemlja se mu ni smilila, a naš je bil vendarle."

Oprl se je na mizo in se dvignil. Kolavtral je mimo Agate in se pri durih obrnil. "Ti si nemara vesela?"

Ni se zasukala. Strmela je v okno. Rada bi pokazala žalost, toda ni je mogla. Vedela je, da stari čaka na besedo. Ker je ni rekla, je odšel skoz vrata. Slišala ga je, ko je šel čez vežo, postal na pragu in potlej so njegovi koraki tolkli čez dvor: odšel je v kolšče, da se preda žalosti.

Šele zdaj se je Agata premaknila. Sama je bila z utripajočim srcem. Na steni je počasi tikala ura, velika miza v kotu je samotno bolščala vanjo. Tako velika je in ga ni, da bi sedel zanj.

Foltej je mrtev. Zdrabilo ga je pod tistimi ruševinami. In njo tudi. Tajnico, je rekel tujec.

Usta so se ji potegnile.

Zdaj Smrečnikova zemlja ni ma več človeka, ki bi samo odnašal od nje. Vse bo ostalo. In nje ne bo več mučil. Ne bo ga več, ne bo več zbadal, ne bo več z mislijo tipal po njenem srcu. Ne bo več treba zaklepati vrat v naizbo.

Sedla je k mizi. Začutila je, da se ji tresejo noge. Tako nenadoma je vse prišlo. Sredi zarizenega boja je moral Foltej popustiti.

Z zaprtimi očmi se bliža Nanteju, toda na sredi poti do njega

se misel obrne. Mojca živi. Kobartji se ji te zadnje dni vrtita v mislih samo Mojca in Nantej! Zdaj, prav to minuto, ko stari v kolšču veka za sinom, Agata z grozo spoznava, da si želi še enega: da bi se umaknila tudi Mojca. Da bi s tistim voščenim obrazem ne pričakala Nanteja, da bi se mu umaknila pod zemljo, preden bi se vrnil. — Potlej bi zginila oba mejnika.

Nenadoma se zave, da veka, da ji gorijo lica. Vrata so šklepnila in na pragu je stal Smrečnik. Bil je bel in sklonjen. Naravnost proti njej je šel in ji položil roko na ramo. "Ne vekaj, Agata," je goledil. "Zemlja ga ne bo pogrešala."

Ni ji videl v srce. Samo pogledala ga je, potlej pa nenadoma vstala in odšla v naizbo.

Ko je bila sama, je s čudovito mirnostjo odprla omaro in posiskala črno ruto. Z navajeno roko jo je zavezala.

Tako je Agata začela. Samo s črno ruto. V srcu ni bilo žalosti, komaj še spomin. In še ta je bil privezan na Nanteja, na Račnikovega.

ZBIVAZNI DEŽ

Zadnje pismo od Nanteja je prišlo k Račniku, ko so omlatili žito. Tedaj je stari na glas dejal:

"Dolgo se tale vojna ne bo več vlekla. Da bi fant imel srečo!" Potlej se je nenadoma pošta ustavila. Mojca je čakala, Barbara je čakala, stari je čakal in strina je prav vsak dan že na vogalu gledala čez vas.

Prišel je poštar, zavrtil z roko in tiho rekel: "Spet nič, Marjeta!"

V Račnikovo hišo je spet prišla groza, prav takšna kakor takrat, ko je Nantej odhajal. Mojce skoraj ni bilo iz naizbe in strina si je komaj upala do nje. Le Barbara je kar naprej hodila gor. Po cele ure je žobarila, toda Mojca je ležala na postelji, kakor da gredo vse besede preko nje, nekam v prazno.

Nantej ne piše več.

"Veliko jih ne piše, Mojca. Si slišala, da atej pravijo, da gre vojna h koncu! Takrat je povsod vse narobe. Se bo že oglašil, ko se bo mogel."

"Nikoli," je rekla tiho in legla na stran.

Barbara je odšla počasi po stopnicah. Spodaj v kolšču je otrok.

Potlej je prišlo pisanje, da je ujet. Ravno čompe so pospravljali, ko je Barbara pritekla na njivo.

Stari je trepalo buljil vanjo. Strina je zavekala in z rokami, umazanimi od prsti, brisala oči.

"Bolje je biti ujet kakor mrtev," je stari pljunil v pohojeno prst. "Prida boljše pa ni!" — Potlej je nenadoma rinil kvišku in baral: "Kaj je rekla Mojca?"

"Tako kakor vi. Zdaj sedi v kolšču in varuje Nanteja."

Stali so si nasproti in vsi so čutili, da se začeni največje. Mojco bo nekaj dni novica držala pokonci, potlej bodo tekli meseci in Nanteja ne bo. Včasih se ljudje šele čez leta vrnejo, včasih se nikoli več.

* * *

Tri tedne po tistem je pri Račniku zavekalo. Vse je bilo na vagi. Pa je le tudi dekletce obstalo. Ko ga je Barbara dela v košek, je imela mokre oči. Otrok je bil tako droben in tako čudno stisnjen, da je Mojca, ko ga je privabert vzela v roke, na glas zavekala.

Krstili so jo za Mojco.

"Da bo Nantej imel spomin name, če se kdaj vrne," je rekla Mojca Barbari. "Po tem otroku bo videl, kako sem ga imela rada in koliko sem prestala."

(Dalje prihodnjič)

Zmeraj sodobno

III.

EUCLID, O. — Po večerajšnjem razmišljanju in sestavku sledi: POSLANEC OD ZGORAJ.

Že pamet nam pove, da to ne more biti. Pa je tudi prišel prav nalašč, za to od nekoč neki mož tam v daljni deželi med ljudi, da jim je povedal, da niso na svetu samo za to, da delajo, jedo in trpe, potem pa izginejo in segnijo v zemlji kakor črv, marveč da imajo po tem življenju še živeti dolgo, dolgo, v neki drugi deželi, kjer bo lepše življenje, kakor pa na tej grbasti zemlji. Tako je ta mož govoril. Pripovedoval jim je, naj skrbijo, da se jim ne bo godilo dobro samo tukaj, ampak dobro tudi tam v drugi deželi. Rekel jim je, da je to edino pametno, skrbeti za to, da nam bo tam prijetno; kajti tukaj bo kmalu minulo, tam pa ne tako brž. Tako je ta mož govoril. Pa kaj so z njim naredili? Veste, kaj? Po njem so padli in ga pobili. Pravzaprav, da natanko povem: križali so ga in čez tri ure je na križu izdihnil. Od veselja so si meli roke in so rekli: Na, zdaj pa imaš ti in tvoji nauki! Vse je pokopano! — Kaj pa je on naredil? Od smrti je vstal! ... Ali res? Prav gotovo! Tako gotovo, kakor gotovo smo mi krščeni. Če bi on ne bil od smrti vstal, bi mi ne bili krščeni in se ne bi imenovali kristjani, kot se sedaj imenujemo in bi o tem možu nič ne vedeli. — Saj menda veste, katerega moža mislim?

Jezus Kristus ga imenujemo. Če bi on ne bil vstal od smrti, bi mi niti ne vedeli, da je kdaj kak Jezus živel. Bil bi tako čisto pozabljen, da bi mi še njegovega imena ne vedeli, kakor je pozabljenih na sto tisoč raznovrstnih ljudi, ki so jih tudi pomorili in križali, obesili, ustrelili ali kakorkoli končali. Z njih smrtjo je bil vsega konec. In tudi z Jezusovo smrtjo bi bilo konec njega in njegovih naukov, ko bi bil v grobu ostal in segnil. Ker je vstal, je s tem ž njim vred zopet oživelo in živi še danes. In stotine milijonov ljudi veruje, da je vse tisto res, kar je on govoril. Vstajenje njegovo je pečat resnice. Zato je zapisal apostol sv. Pavel te-le znamenite besede: Če Kristus ni vstal od smrti, je prazna naša vera, prazno tudi naše upanje; potem tudi mi ne bomo vstali, ampak segnili in izgnili. Zdaj pa Kristus je od smrti vstal, zato tudi mi ne bomo izginili, ampak vstali in živeli, živeli dolgo, dolgo, brez konca...

Če pa je Kristus od smrti vstal, potem je na neovrgljiv način potrjen vse, kar je kdaj učil. Potem moramo tudi mi vse to za resnico sprejeti in verjeti.

Da je Kristus živel, tega ne more nihče tajiti. Kakor ne more tajiti, da je živel Napoleon, da je živel Martin Luter, Konstantin, Aleksander Veliki itd. Prav tako še veliko manj je mo-

goče tajiti, da je živel Kristus.

Tudi komunisti in socialisti na splošno priznavajo, da je Kristus živel. Tudi oni pravijo, da ga spoštujejo, celo za svojega ga imajo. No, recimo, da je res bil komunist, socialist, ampak — ne zamerite — drugačen, kakor so sedanji marksisti!

Kristus je bil predvsem Bog. Tega mu socialisti s komunisti in drugi ljudje take baže nočejo priznati. Pravijo, Kristus je bil dober, blag, moder mož, tak, da mu ga ni para. — Res je bil dober, blag in moder; a ne samo mož, marveč tudi Bog. Kajti, če ni bil Bog, potem tudi ni bil ne dober ne moder ne blag. Zakaj? Zato, ker je sam o sebi trdil, da je Bog. Če pa ni bil to, kar je sam o sebi trdil, potem je lagal in sleparil. Mogoče je dvoj: ali Bog ali — slepar. Ker slepar ni bil, kar mu mora celotno brezverci priznati, da je njegovo življenje bilo neoporočeno, popolno, potem mora biti to res, kar je trdil o sebi: moral je biti res Bog! To je pa tudi dokazal. Če ne bi bil z drugim, je gotovo s svojim vstajenjem.

Ali veste, kako debelo se motijo in kako slepijo sebe in druge tisti, ki morejo verovati v Boga in Kristusa! Mi pa nočemo sami sebe slepiti, moramo priznati, kar je Kristus trdil. Verovati moramo, da je on res Bog, da je torej resnično vse, kar je učil. Verovati posebno to, kar je vedno trdil, da nismo samo za to na svetu, da živimo in trpimo, potem pa izginejo, marveč, da ima naše življenje višji namen. Ta namen namreč, da bomo po smrti še živeli, večno živeli. In da nam bo, če bomo to zaslužili, se boljše godilo, kakor pa na tej zaradi greha prokleti zemlji.

Kako lepa in vesela, tolažbe polna je misel: življenje po smrti! Da s smrtjo ni vsega konec, da nas čaka neskončno lepše življenje, kakor je tukaj na zemlji. Kako osrečujoča zavest za trpeče bolnike, zapuščene, osamljene, zatirane, ponižane, stradalajoče, ki ne najdejo na svetu pravice, da se mora v večnosti to vse povrniti v luči pravice, krivice kaznovati in dobroto poplačati. V težavah življenja ga mora to upanje držati pokonci, če ga ni, mora kloniti, obupati, in bi res ne bilo vredno živeti.

M. T.

Nenavadna uvidevnost

Več skrbi za policijo kot za svoj denar je pokazal 75-letni kmet George Critchlow iz angleškega kraja Warwick. V nedeljo, ko je bil sam doma, sta vdrla v njegovo hišo neznanca, ki sta mu z grožnjo vzela 120 funtov in izginila. Šele po nekaj dneh je mož šel na policijo in prijavil rop. "Nisem vas hotel motiti čez nedeljo," je rekel, "imeli ste veliko opravka s prometom in z drugimi, važnejšimi rečmi..."

— Pokrajina Ontario v Kanadi ima okoli 250.000 jezer.

KISIKA JE ŠE DOVOLJ

Koliko sončnih žarkov prestrežeta industrijski prah in ognjeniški pepel v ozračju — Mreža opazovalnic bo ugotavljala morebitne spremembe podnebja.

Zakaj in kako se spreminjajo podnebe razmere na našem planetu? Odgovor na vprašanje je tem pomembnejši, čim izdatnejše človek posega v naravo. Ameriški zavod za raziskavo morja in ozračja je pripravil načrte za dolgoročne poskuse, katerih cilj so podatki o fizikalnih, kemičnih in bioloških sprememah v okolju. Računalniki naj bi na podlagi zbrane gradiva ugotavljali podnebne spremembe v prihodnosti.

Med drugim bodo skušali dognati, ali količina ogljikovega dvokisa v ozračju tako močno narašča, da se utegne svet zradi otoplitve spremeniti v rastlinjak, ali pa se ozračje ohlaja zaradi prašnih delcev, ki prestrežejo čedalje več sončnih žarkov.

Za takšne in druge raziskave je potrebna mreža opazovalnic. Doslej še ni bilo programa, po katerem bi ugotavljali dolgoročne posledice raznih primesi v zraku. Opazovalnica Mauna Loa na Havajih je edina redno merila količino ogljikovega dvokisa v čistem zraku. Dvanajst let je ugotavljala, da morje in rastline niso posrkale vsega dvokisa, ki je prišel v zrak iz naravnih virov. Zadnja leta je naraščala količina ogljikovega dvokisa skoraj trikrat hitreje kot v začetku šestdesetih let.

Raziskovalci skušajo dognati posledice tega pojava, hkrati pa jih zanima, koliko sončnih žarkov prestrežejo drobci industrijskega dima in ognjeniškega pepela v ozračju. Po hudem izbruhu ognjenika Agung marca 1963 in po nekaj kasnejših, manjših izbruhih so bili sončni žarki šibkejši kot prej. Podobne podatke je zbralo tudi nekaj drugih opazovalnic po svetu. Do leta 1970 s je ozračje takko očistilo, da je bilo spet toliko sončnih žarkov kot pred letom 1963.

V načrtu je šest opazovalnic, ki bodo dolgoročno nadzorovale primese nenaravnega, t.j. industrijskega izvora v sicer čistem ozračju. Zbirale bodo podatke o koncentraciji ogljikovega dvokisa, o šibkejših sončnih žarkih, o gostoti prahu v bližini zemeljskega površja, o kemičnih spojinah v padavinah in o višinski porazdeljenosti prašnih delcev v zračnih plasteh.

Po dosedanjih ugotovitvah se še ni zmanjšal odstotek kisika v zraku. Zmanjšanje so pričakovali kot posledico raznih primesi in kopičenja tistih kemičnih snovi v svetovnih morjih, ki zavrajo

biološko aktivnost. Morske rastline namreč dajejo 60 odstotkov kisika, ki ga zrak dobiva kot proizvod fotosintetičnih procesov. To se v minulih petdesetih letih ni spremenilo.

Berlinski razgovori med Nemčijama stoje

Spor o pravilnosti nemškega prevoda sporazuma velikih štirih o Berlinu je zavrl razgovore o podrobnostih njegove izvedbe.

BONN, Z. Nem.— Zahodna in Vzhodna Nemčija vstrajata vsaka na svojem stališču v pogledu nemškega prevoda in njegove obveznosti pri razgovorih o izvedbi sporazuma velikih štirih sil o položaju Berlina in njegovih zvez z Zahodno in Vzhodno Nemčijo. Obe Nemčiji bi naj po naročilu štirih velikih sil izdelali podrobna določila v okviru njihovega sporazuma. Se predno so se razgovori med obema o tem začeli, je prišlo do spora o pravilnosti in veljavnosti nemškega prevoda besedila sporazuma velikih štirih.

Spor je bil kriv celo za enodnevno odložitve podpisa sporazuma, da so ga za silo zakrpali. To je bilo le na zunaj. Ko sta se zastopnika obeh nemških vlad prvič sestala, se je spor obnovil in še razširil. Zadnji sestanek pretekli tork v Bonnu ni mogel težav rešiti, razgovori so običali. Kljub temu je bil napovedan nov sestanek predstavnikov obeh vlad za prihodnji teden, 22. septembra.

Dotlej upajo, da bo Sovjetska zveza posredovala v Vzhodnem Berlinu in prisilila na Vzhodno Nemčijo, naj popusti, da bodo razgovori z Zahodno Nemčijo krenili z mrtve točke. Sovjetsko zvezco naj bi k takemu koraku pripravil kancler W. Brandt, ki je poletel danes na razgovore z L. Brežnjevem na Krimu.

Skupni nemški prevod sporazuma štirih sil je predložil zastopnik Zahodne Nemčije Egon Bahr, ki zastopa svojo vladu v razgovorih z Vzhodno Nemčijo, v prepričanju, da bo to preprečilo vrsto novih težav, pa jih je le ustvarilo. Bahr spremlja kanclerja s štirimi drugimi sodelavci na Krim brez običajnega spremstva časnikaarjev. Sovjetska zveza je zahtevala, da naj se vrše razgovori brez navzočnosti teh.

Kakim 10,000 doktorjem v Italiji je odleglo

RIM, It. — Pred časom so odkrili, da je veliko kandidatov za doktorje na univerzah Italije enostavno kupilo svoje dizertacije, ki naj bi dokazale komisijam njihovo strokovno usposobljenost. Odrejena je bila preiskava, ki je dognala, da je prišlo na ta način do doktoratov preko 10.000 oseb v Italiji.

Po zakonu so bili vsi ti v nevarnosti izgube svojih doktoratov in še enega leta ječe zaradi goljufije. Namesto da bi preiskavo strogo vodili in končali, so proglasili lani v maju amnestijo, ki je obsegala tudi ta kazniva dejanja. Ostalo je le še vprašanje razveljavne na goljufiv način pridobljenih doktoratov. Sedaj so odločili, da spada tudi to pod amnestijo.

Seveda ta odločitev ne more ravno dvigniti ugleda doktorjev in doktoratov pridobljenih na italijanskih univerzah. Zanimivo je, da se pa vsem sodeč, pridobivanje doktoratov s tujo pomočjo še nadaljuje. Tako pomoč ne nudijo le tajno, ampak jo kar javno ponujajo preko oglasov!

Japonci hite v Peiping

TOKIO, Jap. — Japonski industriji hite, da bi navezali stike z rdečo Kitajsko in sklenili z njo pogodbe, predno bi prišli tja njihovi ameriški tekmeči, ki naj bi sledili obisku Nixona.

Nekatera največja japonska podjetja so sprejela zahtevo Peipinga in prekinila svoje zveze in posle s Tajvanom, da bi mogla ustvariti nove, bolj dobičkanosne s Peipingom. Med temi naj bi bila največja jeklarška družba Nippon Steel in Toyota Motor, znana avtomobilska družba, ki vneto prodaja svoje avtomobile tudi v ZDA.

Ženske dobijo delo

Čistilke
Iščemo čistilke za čiščenje uradov v mestu od 5. pop. do 11. zvečer. Kličite 781-2414 —(178)

DELO DOBIJO

Delo dobi
Moški ali ženska ali dvojica za čiščenje v novi avtomobilski agenciji v Mentor, Ohio. Starost ni važna. Ure od 9:30 zvečer do 7. zjutraj. Najmanj dela bi bilo 3 dni in največ 5 dni v tednu. Priporočila. Nobenih telefonskih klicev. Oglasite se osebno pri Ed Pike, 9647 Mentor Ave., Mentor, Ohio. —(178)

Delo dobi
Iščemo dvojico, žena, da bi kuhala v privatnem domu na deželi; svojo sobo in kopalnico. Mož je lahko zaposlen drugje. Kličite 247-6955 —(179)

Male Help Wanted

Help Wanted Male & Female
Husband & wife or woman only to do cooking and light housework in a parish house, live in, room & board and good salary. Call 651-3680 between 8:30 & 5. —(178)

MALI OGLASI

V Euclidu
Lastnik prodaja ranč hišo s 3 spalnicami, vgrajena kuhinja s pomivalnikom, patio, plinski žar, 2 in pol garaži, 2 kopalnici, rekreacijska soba v kleti, več posebnosti. V srednjih 30-tih. Kličite 731-8584 —(177)

V najem
Oddamo 5 sob zgoraj, na 1035 E. 147 St. Kličite 333-6742. —(179)

V najem
4-sobno stanovanje, zgoraj, 2 veliki spalnici, se odda v Wickliffu. Za pojasnila kličite 943-2788 —(179)

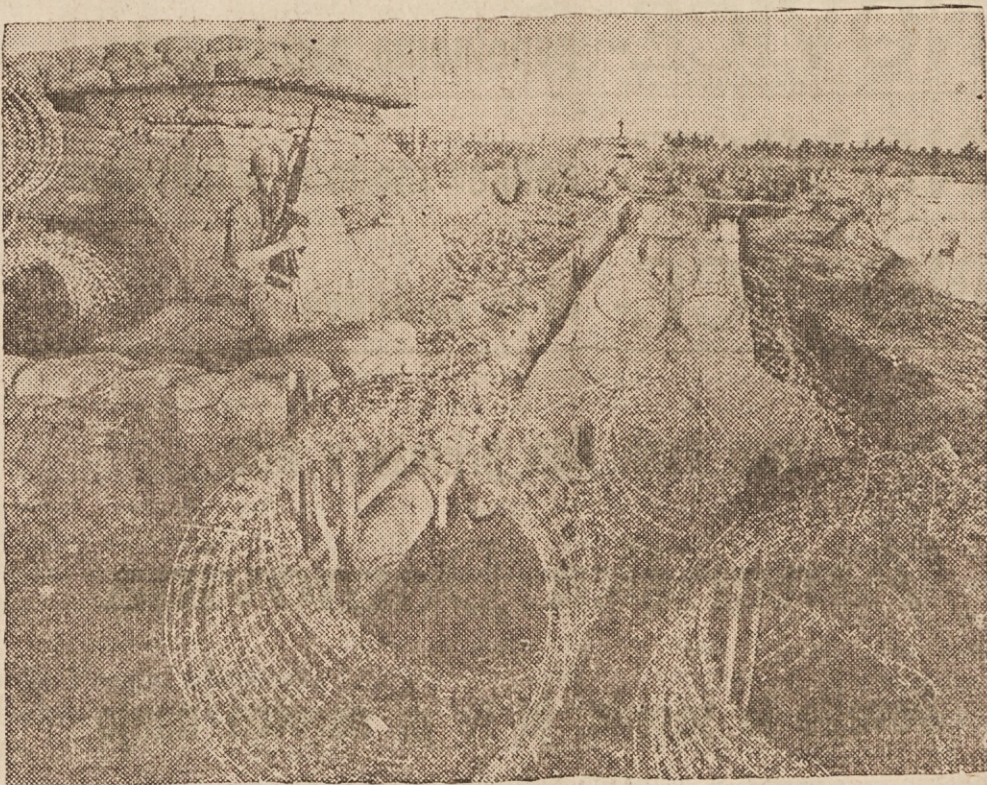
V najem
Oddamo 5 sob spodaj ljudem srednje starosti, morda en otrok, na 7802 Cornelia Ave. EX 1-3506 —(177)

V najem in varstvo
Oddamo 4-sobno čisto, prebarvano stanovanje, zgoraj. Sprejememo v varstvo otroke od tretjega leta dalje. Na 6404 Carl Avenue. Kličite 391-3320 ali 361-4581. —(178)

Lastnik prodaja
dvodružinsko hišo, 4-3, aluminijasta obloga, preproge spodaj in zgoraj, na novo dekorirano, klet, podstrešje, ograjeno dvorišče, blizu sv. Vida in E. 61 St. Kličite 252-4730 —(178)

V najem
Oddam 2 opremljeni sobi moškemu, na E. 61 St. Kličite 391-1189 —(178)

Za barvanje hiš
zunaj in znotraj se s polnim zaupanjem obrnite na rojaka, ki vam po pobarval lepo, dobro in poceni. Za pojasnila kličite: 391-6582 —(181)

MODERNE UTRDIBE — Južnovietnamski vojak stoji na straži pred postojanko v U Minh gozdu v južnem delu republike, kjer so rdeči v zadnjem času spet precej oživel.

ALEXANDRE DUMAS:

Grof Monte Cristo

"Tudi Selim ga spozna, toda vrli mladenič ni poznal drugega kakor svoje povelje.

"V čegavem imenu prihajaš?" ga vpraša.

"V imenu svojega gospoda Ali-Tebelina.

"Če prihajaš v imenu Alijevem, tudi veš, kaj imaš prinesiti seboj."

"Da," pravi poslanec, "prinašam ti njegov prstan."

"In pri tem dvigne roko nad svojo glavo, toda bilo je pretemno in preveč daleč, da bi mogel Selim razločevati in spoznati predmet, katerega pokaže.

"Ne vidim, kaj držiš v roki," pravi Selim.

"Približaj se," pravi poslanec, "ali pa se približam jaz."

"Niti jedno, niti drugo!" odvrne mladi vojak. "Položi predmet, katerega mi kažeš, na tla tam, kjer stojiš, tako, da ga bo de lahko videti, in umakni se."

"Prav," pravi poslanec.

"In predmet, katerega ima v roki, položi na tla ter se umakne.

"Naša srca so silno utripala; predmet je bil res videti kakor prstan, toda ali je bil to prstan mojega očeta?"

"Selim, držeč v roki še vedno svojo prižgano lunto, gre k odprtini, se skloni nad predmet, ter ga pobere.

"Prstan gospodov," pravi in ga poljubi, "dobro je."

In lunto vrže na tla ter jo po-tepta z nogami.

Poslanec vsklikne radosti in ploskne z rokami. Na to znamenje priteko štirje vojaki seraskirja Kuršida, in Selim pade, preboden od petih bodal.

"In dasi blede strahu, planejo, pijani radosti nad izvršenim zločinom, na mošnje zlata v jami.

"Trepetaje in vsa omamljena, toda z bliskovito hitrostjo me vzame mati v svoje naročje ter me odnese po skrivnih, samo nama znanih stopnicah. Zgoraj je vladal strašen hrup.

"Dvorane so bile polne Kuršidovih vojakov, to je naših sovražnikov.

"V trenutku, ko hoče moja mati odpreti mala vrata, začujeva strašen, preteč glas pašin.

"Moja mati pogleda skozi špranjo; slučajno je bila poleg mene majhna odprtina, in tudi jaz pogledam skozi.

"Kaj hočete?" vpraša moj oče, ki se mu bližajo, nesoč v roki papir z zlatimi znaki.

"Ivršiti hočemo voljo Njegovih Visokosti," odvrne jeden izmed njih. "Ali vidiš ferman?"

"Vidim," pravi moj oče.

"Torej čitaj! Tvojo glavo zahteva."

"Moj oče se grozno zasmije, sproži svoji pištoli, in dva sovražnika padeta mrtva.

"Palikarji, ki so ležali dotlej s povešenimi glavami okoli mojega očeta, skočijo kvišku in ustrele; soba se napolni s hrupom, ognjem in dimom.

"Naenkrat prično streljati tudi z druge strani, in kroglice prično zadevati deske pred nama.

"O, kako lep, kako velik jje bil Ali-Tebelin, moj oče, sredi krogelj, s sabljo v roki, z obličjem, črnim od smodnika! Kako so

bežali njegovi sovražniki-

"Selim, Selim," zakliče, "čuvaj ognja, stori svojo dolžnost!"

"Selim je mrtev," odgovori glas, ki je bil, kakor da prihaja iz globin kioska, "in ti, Ali, moj gospod, si izgubljen."

"Isti hip se začuje votlo pokanje, in tla okoli mojega očeta prično frčati v zrak.

"Kuršidovi vojaki so streljali od spodaj. Trije ali štirje Palikarji padejo, zadeti od krogelj, ki jim predro celo telo.

"Moj oče rujove, grabi z rokami po tleh in izruje celo desko.

"Toda isti hip se pomoli skozi to odprtino dvajset pušk, in ogenj, bljuvajoč kakor iz ognjenika, požre vse, kar doseže.

"Sredi tega groznega hrupa, sredi strašnega krika se začujeta dva silna poka in dva krika, glasnejša od vseh drugih, in midve odreveniva strahu. Ti dve eksploziji ranita smrtno mojega očeta, in on je tisti, ki zakriči.

"Toda še stoji, naslanja se na okno. Moja mati hoče odpreti vrata, da bi umrla z njim, toda bila so zaprta od znotraj.

"Okoli njega se zvijajo Palikarji v smrtnem boju. Dva ali trije, ki niso ranjeni ali so ranjeni le lahko, skočijo skozi okno. Isti hip zapokajo tla, moj oče pade na kolena; in isti hip se iztegne po njem dvajset rok s sabljami, pištolami in bodali, dvajset ran naenkrat zadene

jednega samega človeka, in moj oče izgine v ognju med temi rjovečimi demoni, kakor da se je odprlo peklo pod njegovimi nogami.

"Jaz padem na tla; moja mati me je onemogla spustila iz naročja."

Haydee spusti svoji roki, da ji omahneti, zaječi bolešno in pogleda grofa, kakor da ga hoče vprašati, če je že dovolj.

Grof vstane, gre k nji, jo prime za roko in ji pravi grški: "Pomiri se, ljubo dete, in bodi pogumna, saj veš, da Bog izdajalce kaznuje."

"To je strašna povest, grof," pravi Albert, ves preplašen, ker je Haydee tako blede, in zdaj mi je žal, da sem bil tako kruto indiskreten."

"To ni nič," odvrne Monte Cristo.

Nato položi svojo roko na glavo mlade deklice.

"Haydee," nadaljuje, "je pogumna ženska in je že večkrat našla tolažbo v pripovedovanju svojih bolečin."

"Zato, gospod," pravi hitro mlada deklica, "ker me moje bolečine spomnijo tvojih dobrot."

Albert jo radovedno pogleda, kajti še vedno ni povedala tega, kar bi bil vedel on posebno rad, namreč, kako je postala grofova sužnja.

Ker čita Haydee v grofovih in Albertovih očeh to željo, nadaljuje:

"Ko se vrnejo moji materi njeni čuti, sva pred seraskirjem."

"Umorite me," pravi, "toda prizanašajte časti vdove Alijeve."

"Gledé tega se nimaš obračati na me," pravi Kuršid.

"Na koga pa?"

"Na mojega novega gospoda."

"In kdo je to?"

"Ta tukaj."

"In Kuršid nama pokaže enega izmed onih, ki so bili pri smrti mojega očeta najbolj divji," nadaljuje mlada deklica z gnjevom.

"Torej ste postali lastnina tega moža?" vpraša Albert.

"Ne," odvrne Haydee, "ni si naju upal obdržati, ampak prodal naju je suženjskim trgov-

cem, ki so bili namenjeni v Carigrad. Prehodili sva Grško ter prišli umirajoči pred vrata glavnega mesta, obdani od radovednežev, ki so stopili na stran, da smo mogli iti naprej, ko moja mati naenkrat dvigne oči, krikné in se zgrudi, pokazavši mi še z roko glavo, pribito nad vrati.

"Pod to glavo so bile zapisane besede:

"To je glava Ali-Tebelina, paše janinskega."

"Jokaje poskušam dvigniti svojo mater, a bila je mrtva.

"Peljali so me na suženjski trg; kupili me je bogat Armejec, me dal odgojiti, mi dal učitelje, in ko sem bila stara trinajst let, me je prodal sultanu Mahomedu."

"Od katerega," pravi Monte Cristo, "sem jo kupil jaz, kakor sem vam že povedal, Albert, za oni smaragd, ki je jednak mojemu, v katerem imam spravljene svoje hašišove kroglice."

"O, ti si dober, ti si velik, gospod," pravi Haydee ter poljubi Monte Cristu roko, "in jaz sem zelo srečna, da sem tvoja."

Albert je od tega, kar je pravkar slišal, čisto omamljen.

"Izpijte vendar svojo skodelico kave," mu pravi grof; "povest je končana."

KONEC CETRTEGA DELA.

PETI DEL.

I.

Dopis iz Janine.

Franc je zapustil Noirtierjevo

sobo tako razburjan in omamljen, da se je zasmilil celo Valentinu.

Villefort, ki je zbežal v svoj kabinet, mrmraje pri tem besede brez vsake zveze, je dobil dve uri pozneje tako-le pismo:

"Po razkritju, ki se je izvršilo danes zjutraj, gospod Noirtier de Villefort pač ne more misliti, da je mogoča kaka zveza njegove rodbine z rodbino gospoda Franca d'Epinay. Gospod Franc d'Epinay se zgraža nad tem, da gospod Villefort, ki je, kakor se zdi, dogodke, ki so se izvedeli danes zjutraj, poznal že prej, ni prišel na isto misel."

Kdor bi bil videl ta hip prokuratorja, ki je bil ves pobit, bi bil mislil, da ne prebije tega

udarca. Nikdar ni menil, da bi bil njegov oče tako odkritosrčen, oziroma tako krut, da razodene to povest. In kakorkoli je preziral gospod Noirtier nazarje svojega sina, vendar ni nikdar pojasnil gospodu Villefortu te zadeve, in tudi Villefort je mislil, da je padel general Quesnel kot žrtev zavratnega umora in ne v častnem dvoboju.

To ostro pismo mladeniča, ki je kazal dotlej toliko spoštovanja, je smrtno ranilo ponos moža, kakoršen je bil Villefort.

Komaj je dospel v svoj kabinet, ko vstopi njegova žena.

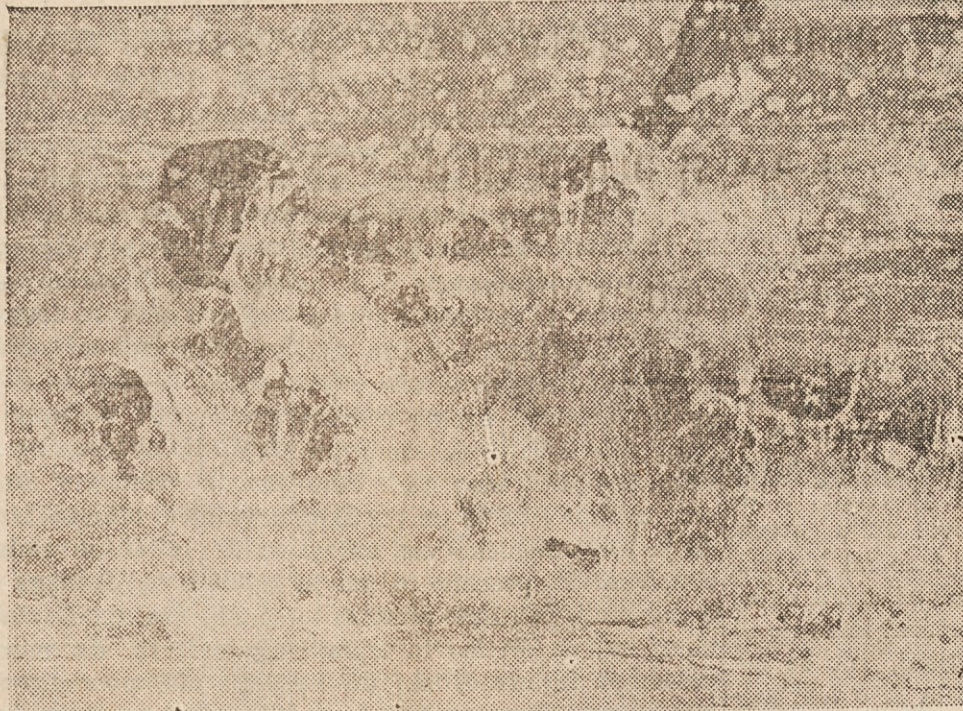
Poset Francov, ki ga je želel gospod Noirtier, je bil vsem v veliko začudenje, in položaj gospe de Villefort, ki je ostala sama z notarjem in s pričami,

je postajal vsak hip mučnejši. Končno se je gospa Villefort odločila ter odšla, da bi poizvedela za novice.

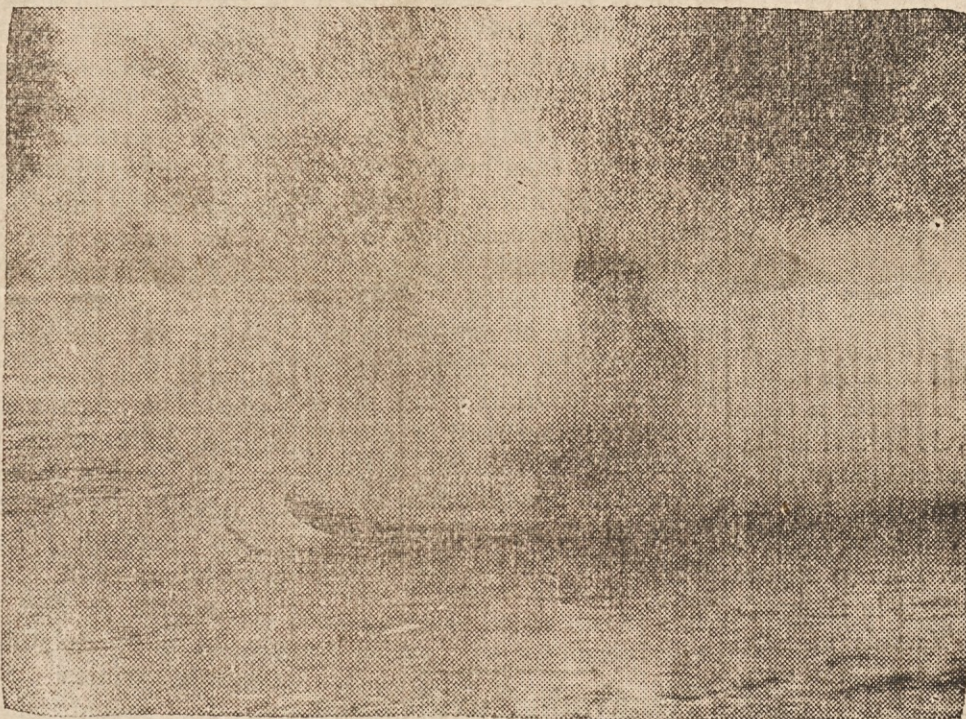
Gospod Villefort jej samo pove, da je po pogovoru med njim, njegovim očetom in Francem poslednjega ženitev z Valentinom razdrta.

To je bilo pričakujočim težko povedati. Gospa Villefort se torej opraviči, rekoč, da je mrtvoud, ki je nepričakovano zadel gospoda Noirtierja, podpis pogodbe zakasn timer nekaj dnij.

Ta vest je klub temu, da je bila zlagana, sledila obema prvima nesrečama, kateri sta posegli v to zadevo, na tako poseben način, da se prisotni začudeno spogledajo in odidejo, ne da bi zinili besedico.

VODA. VODA ... — Agatha Johnson se je prevrnila z vodnimi smučmi v vodo nedaleč od Jones Beach v New Yorku. Na drugi strani Atlantika (spodaj) vidimo znano vodno smučarko Heidi Richardson, ko se prevrača v morje pri Rušlipu pri Londonu.

NOVICE- z vsega sveta

NOVICE- ki jih potrebujete

NOVICE- ki jih dobite še sveže

NOVICE- popolnoma nepristranske

NOVICE- kolikor mogoče originalne

NOVICE- ki so zanimive

vam vsak dan prinaša v hišo

Ameriška Domovina

Povejte to sosedu, ki še ni naročen nanjo

ŽENINI IN NEVESTE!

NASA SLOVENSKA UNIJSKA TISKARNA
VAM TISKA
KRASNA POROČNA VABILA
PO JAKO ZMERNI CENI

PRIDITE K NAM IN SI IZBERITE
VZOREC PAPIRJA IN ČRK

Ameriška Domovina

6117 St. Clair Avenue

Henderson 1-0628

SKUPNO BOGASTVO — Štirje bengalski begunčki v taborišču Salt Lake pri Kalkuti v Indiji s skledo mleka, s katerim jih oskrbuje Otroški sklad ZN. V Indiji je, kot trdi ta, nad 8 milijonov beguncev iz Vzhod. Pakistana (Bengalije).

SLIČNE FRIZURE — Julie Christie in Warren Beatty, ki se stalno družita, sta bila s takima frizurama na premieri njunega v Cannesu nagrajenega filma "Posrednika" v New Yorku.

CHICAGO, ILL.

REAL ESTATE FOR SALE

Dvodružinska, 4 sobe gor in dol, prha, plinska gorkota, nov omet, nove cevi, razv. soba v kleti, lepo dvorišče zadaj in oprema, v A-1 stanju. Med Carpenter in May, 18 Pl. \$9,500. Morate ogledati. 629-0549 po 6. uri